

Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola
7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 4.

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Országos döntő

2024. 03. 22.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Bacskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

SZÖVEGÉRTÉS

Segítség a versenyfelkészítéshez

A pedagógusjelöltek Kazinczyról elnevezett országos szép magyar beszéd és kiejtés versenye immár 15 éve folyik. Ebből a másfél évtizedből tizenkettőszáz kerül sor e nemes vetélkedőre az Eötvös Loránd Tudományegyetemen. Az előkészítésben, a szervezésben és a lebonyolításban az egyik egyetemi tanszék játszik fő szerepet. A feladat nagysága és a tanszék helyzete, *ellátottsága* nincsen *összhangban*, ezért mindig elkel a külső segítség. A versenyek szakmai színvonalának a növelése érdekében tehát vannak másra *át* nem *hárítható* teendői. Tudjuk, tapasztaltuk is elégszer, hogy a szövegolvasás minőségét nem a versenyen való szereplés dönti el, hanem a nyelvhasználat törvényeinek, szabályainak a pontos ismerete, az állandó gyakorlás és pallérozás; a magunkban kifejlesztett és bennünk élő nyelvi *eszmény* teszi élménnyé és sikeressé a szereplést. Mit tehet az egyetem közvetlenül a versenyekre való felkészítésben? Keveset. A munka java a tanulóra, az oktatást végző intézményre és a felkészítő tanárookra hárul. És ezt a munkát helyettük senki más nem végezheti el.

A Szép szóval igazat c. kiadvány szövegeinek szerzői:

Apáczai Csere János, Babits Mihály, Bajkóné Révész Zsuzsa, Bajza József, Bárczi Géza, Beke György, Bessenyei György, Csoóri Sándor, Deme László, Erdei Iván, Fodor Katalin, Hercegi Károly, Illyés Gyula, Juhász Ferenc, Karinthy Frigyes, Kármán József, Kodály Zoltán, Kosztolányi Dezső, Kölcsey Ferenc, Latinovits Zoltán, **Lotz János**, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Pázmány Péter, Péchy Blanka, Pilinszky János, Sarkadi Imre, Sütő András, Tamási Áron, Weöres Sándor, Zolnai Béla

Kiadta az Eötvös Loránd Tudományegyetem 1968-ban.

FELADATOK

1. Keresd a párját! Írd be a táblázatba a párokat!

8/

másfél évtized	nemes vetélkedő	minőség	külső segítség
pallérozás	felkészítés	15 év	Kazinczy
Szép szóval igazat		színvonal	

PÁROK	Mi a kapcsolat közöttük?
<i>Példa: minőség - színvonal</i>	<i>rokon értelmű szavak</i>
-	
-	
-	
-	

2. Melyik a kakukktojás?

4/

A szövegből származó szavakhoz rokon értelmű kifejezéseket kapcsolunk. Egy közülük nem illik a sorba. Húzd alá azt a szót!

eszmény:	ideál	példakép	ötlet	minta
áthárít:	áttol	másra teszi át	ráruház	lemondat
ellátott(ság):	kezeli	rendelkezik dolgokkal	birtokában van valaminek	van neki
összhang:	harmónia	egyensúly	mind együtt	egyetértés

3. Mit tudunk a versenyről?

6/

Csak a szöveg alapján add meg a válaszokat!

A szervezők:

Hányszor szervezték meg a versenyt a szervezők?

Kik vesznek részt a felkészülésben?

.....

Mi a feladata a versenyzőknek a versenyen?

4. Igaz vagy hamis az állítás?

2/

a) A Szép szóval igazat c. kiadvány egy szöveggyűjtemény, amely segít a versenyre való felkészülésben.

b) A versenyre csak az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatói jelentkeznek.

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____ pont

Helyesírási feladatok**1. A következő betűjátékban alkoss a példa alapján új szavakat, és írd le őket helyesen!****14/**

pl.: gyűjt (ny) → nyújt mulya (t) → tuja súlya (b) → buja

máglya (v) → _____

gálya (sz) → _____

dörej (z) → _____

bajos (f) → _____

folyt (r) → _____

paraj (k) → _____

rejtelmes (s) → _____

bója (p) → _____

zsivaj (b) → _____

lefejezés (b) → _____

májas (ny) → _____

bajos (h) → _____

gomoly (k) → _____

taréj (k) → _____

2. Pótold a felszólító módú igékben a hiányzó betűt/betűket!**10/***A királynő így szól alattvalóihoz:*

Mara _____ atok csendben, ha én beszélek! (marad)

Húzó _____ atok félre, és hajo _____ atok meg, ha elmegyek mellettetek! (félrehúzódik, meghajol)

Ne fele _____ étek el megköszönni az ajándékaimat! (elfelejt)

Kincstárnok, mon _____ meg, mennyi pénz van a kincstárban! (megmond)

Udvarhölgy, ha _____ egy kicsit magamra! (hagy)

Azonnal jö _____ ön ide az, aki kuncogni merészelt az új ruhámon! (jön)

Hi _____ étek el, ez a parancsom is a javatokat szolgálja! (elhisz)

Zenészek, já _____ atok el nekem egy szép dalt! (eljátszik)

Mindenki mon _____ on rólam valami szépet! (mond)

3. Töltsd ki a táblázat üresen maradt oszlopát a feladatnak megfelelően!**10/**

1=az 1. megoldás a jó

2=a 2. megoldás a jó

X=mindkét megoldás jó

0=egyik megoldás sem jó

1.	2.	
kultura	kultúra	
mellet	mellett	
benn	bent	
tanu	tanú	
állványzat	állarc	
menyezet	menydörgés	
len	lenn	
belölle	utánna	
tolat	tollat	
megyek	meggyek	

4. Húzd alá a két alak közül a szövegbe illő, helyesen írt formát!**8/**

Nincs egy zug/zúg, ahol elbújhatnék.

Azt akarjuk, hogy tetszünk/tetsszünk neki.

Először/Először nagyon megijedtem a feladattól, de aztán visszatért a bátorságom.

A lábai kilátszanak/kilátsszanak a takaró alól.

Ez a nagyon régi könyv azé a bölcsé/bölccsé, aki ott áll.

Csak teteti/tetteti az álmodást.

A kaszában/kasszában egy frissen felvett alkalmazott ül.

A hírekben közél/közzé tettek egy felhívást.

5. Egészítsd ki a mondatok szavait a megfelelő kezdőbetűvel!**8/**

Ezen a héten az __lasz és a __agyar válogatott csap össze.

A __efelejcs __tca 7.-ben lakom.

Megvettem az újságárusnál az __fjúsági __agazin című lap legfrissebb számát.

Egy __ebreceni uszodában jártunk tegnap.

A __elencei- __óban még nem fürödtem.

A __unántúli- __özéphegységről tanultunk az órán.

A __etőfi __ándor __ltalános __skolába járok.

Ez a __örögországi utazás izgalmasabbnak ígérkezik, mint a kirándulás __vájcba.

Minden hibátlan mondatért 1 pont jár.

6. a) Írd le számjegyekkel a következő mondatok toldalékos számneveit!**4/**

Kilencceel több gombócot ettem meg, mint te. _____

Idén május ötödikén lesz anyák napja. _____

Sikerült harmadik helyezést elérnem a versenyen. _____

Ötször voltam már idén múzeumban. _____

b) Tegyel jól látható pontot oda, ahová szükséges!**4/**

2024 máj 1 3 – 4 versszak március 15 -e 5 osztályos tanuló

b) Írd le betűvel a következő mondatok számait!**2/**

Ez a könyv több mint 2500 oldalas. _____

1450 forintba került ez a bögre. _____

Összesen: 60 pont**Elért pontszám: _____ pont**

Tollbamondás

[illegible]